

R o z h o d n u t i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priebaru a súdcov JUDr. Evy Barcajovej, JUDr. Anny Elexovej, JUDr. Dariny Michalkovej a prof. JUDr. Petra Blahu, CSc., na návrh podpredsedu vlády a ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, predsedu Špeciálneho súdu v Pezinku a Súdnej rady Slovenskej republiky proti súdcovi Špeciálneho súdu v Pezinku JUDr. [REDACTED], nar. [REDACTED], bytom [REDACTED] o odvolaní Súdnej rady Slovenskej republiky proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prвostupňového disciplinárneho súdu č. k. 2 Ds 11/2005-92 zo dňa 17. januára 2006, na verejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2007, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o súdoch a príslušných orgánoch v znení neskorších predpisov **s a z r u š u j e** rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – prвostupňového disciplinárneho súdu zo dňa 17. januára 2006, sp. zn. 2 Ds 11/2005, a vec sa mu **v r a c i a** na nové prejednanie a rozhodnutie.

O d ó v o d n e n i e :

Prvostupňový disciplinárny súd disciplinárne stíhaného súdcu JUDr. [REDACTED] podpredsedu Špeciálneho súdu v Pezinku, nar. [REDACTED] bytom [REDACTED] uznal vinného za to, že dňa 15.07.2005 po tom, čo ako vodič motorového vozidla zn. Renault Megane Scenic, ev. č. [REDACTED] viedol vozidlo v smere Žiar nad Hronom - Zvolen, kde pri Šašovskom Podhradí na ceste I/50 v km 218.620 chcel predchádzať pred sebou idúce nákladné motorové vozidlo zn. [REDACTED] ktoré v čase nehody viedol vodič a majiteľ motorového vozidla [REDACTED] pričom mu zazvonil mobilný telefón, ktorý mal upevnený na prístrojovej doske, a potom ako odpútal svoju pozornosť od vedenia motorového vozidla na mobilný telefón, narazil prednou časťou svojho vozidla do zadnej časti vozidla značky AVIA A31 a následne po zrážke pri vyšetrovaní príčin dopravnej nehody sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie alkoholu dychovou skúškou prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi, a následne sa odmietol podrobiť aj lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi, na ktoré bol povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov o premávke na pozemných komunikáciách(dalej len zákon č. 315/1996 Z.z.) a plne sa nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke

a spôsobil dopravnú nehodu, v bode 2. porušil povinnosť podľa § 3 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z.z., neuposlúchal pokyn, výzvu, príkaz alebo požiadavku policajta súvisiace s výkonom jeho oprávnení v cestnej premávke strpieť výkon jeho oprávnení a odmietol sa podrobiť vyšetreniam na zistenie alkoholu v krvi dychovou skúškou a aj lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi. Tým sa dopustil priestupkov proti bezpečnosti a plynulosť cestnej premávky v zmysle § 22 ods. 1 písm. f/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o priestupkoch) a v zmysle § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. Prvostupňový disciplinárny súd mu za to uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 4 Zákona o sudcoch a § 22 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch pokutu vo výške 15.000,- Sk a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dva roky. Z vykonaného dokazovania, a to predovšetkým výsluchom navrhovateľov a disciplinárne stíhaného sudsca, výsluchom svedkov MUDr. [REDACTED] a ppor. [REDACTED] mal preukázané, že vznik dopravnej nehody zavinil JUDr. [REDACTED], a to nedostatočným venovaním sa vedeniu motorového vozidla. Okolnosti, ktoré by zodpovednosť sudsca za zavinenie tejto dopravnej nehody vylučovali, zistené neboli. Bolo ďalej preukázané, že po spôsobení dopravnej nehody sa JUDr. [REDACTED] odmietol podrobiť dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v krvi a následne odberu krvi za účelom zistenia hladiny alkoholu v krvi. Sudca sa k spáchaniu tohto skutku nevedel vyjadriť vzhľadom na ním tvrdenú amnéziu. Prvýkrát pri podaní vysvetlenia 15.07.2005 o 22.25 hod. uviedol, že na obdobie bezprostredne po nehode si nepamäta, čo neskôr pri odborných vyšetreniach bolo prisudzované úrazu utrpenému pri dopravnej nehode – otrasu mozgu. Tento záver podporuje aj lekárska správa MUDr. [REDACTED] zo dňa 15.07.2005 (deň dopravnej nehody), ktorá konštatuje diagnózu „stav po otrase mozgu a natiahnutie krčnej chrbtice“, ako aj následná správa odbornej lekárky neurologičky MUDr. [REDACTED]

[REDACTED] zo dňa 18.07.2005, ktorá v závere konštatuje stav po commotio cerebri s reflexologickou prevahou na ľavostranných končatinách so spievodným vertigom polohovým (stav po otrase mozgu s interakciou na ľavostranné končatiny spojené so závraťou spojenou so zmenami polohy) a nakoniec aj lekárska správa MUDr. [REDACTED] a jeho výsluch na ústnom pojednávaní. Všetky odborné hodnotenia JUDr. [REDACTED] po nehode zhodne udávajú úraz hlavy vo forme otrasu mozgu s následnou dočasной amnéziou – stratou pamäte. Svedok MUDr. [REDACTED] na ústnom pojednávaní vyslovil hypotézu, že úraz hlavy sudsca JUDr. [REDACTED] mohol mať vplyv na zložku psychiky - ovládaciu a rozpoznávaciu. Disciplinárny súd vyhodnotil všetky vykonané dôkazy v súvislosti s úrazom sudsca pri dopravnej nehode a jeho správaním sa bezprostredne pri nehode. Pritom prihliadol najmä na podrobnejší opis jeho správania sa zo strany svedka ppor. [REDACTED] po nehode a jeho následného konania. Disciplinárny súd poukázal na úplnú a zrejmú logiku jeho správania sa opisanú najmä zo strany svedka, ktorý hodnotil jeho správanie ako slušné, bez akýchkoľvek excesov. Sudca svoje konanie odmietnutia dychovej skúšky na alkohol zdôvodnil nevoľnosťou a po poskytnutí času 2-3 minút uviedol, že má bolesti, nemôže sa nadýchnuť. Pri výslchu sa k zavineniu dopravnej nehody priznal a k ostatnému sa vzhľadom na amnéziu nevyjadroval. Svoj čin úprimne oľutoval. JUDr. [REDACTED] konal vyslovene logicky, aj keď so zjavnými známkami stresu. Disciplinárny súd tak vyhodnotil konanie sudsca, ktorý sa odmietol podrobiť skúškam na zistenie alkoholu v dychu a v krvi, ako konanie vo forme úmyslu vyhnúť sa týmto skúškam naprieck skutočnosti, že bol na ich podrobenie sa príslušným orgánom výslovne vyzvaný, a to viackrát. Disciplinárny súd zohľadnil, že v oboch prípadoch sa jedná o priestupky, pri ktorých zákon nevyžaduje

formu priameho či nepriameho úmyslu, ale postačuje iba konanie z nedbanlivosti. Zistená amnézia nemohla mať a ani nemala vplyv na jeho disciplinárnu zodpovednosť za spáchanie druhého čiastkového skutku, ktorý vykazuje znaky priestupku, nakoľko vykonané dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok sa stal tak, ako je uvedený vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia. Pri ustálení viny je uvedený vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia. Pri ustálení viny za spáchané priestupky disciplinárny súd vyhodnocoval podmienky existencie súbehu priestupkov a disciplinárneho previnenia podľa Zákona o sudcoch. súbehu priestupkov a disciplinárneho previnenia podľa Zákona o sudcoch. Nestotožnil sa s argumentáciou navrhovateľov preukazujúcou spáchanie jednočinného súbehu disciplinárnych previnení podľa § 116 ods. 1 pism. a/ Zákona o sudcoch a podľa § 116 ods. 2 pism. b/ zákona. V prvom rade hneď na počiatku mohol disciplinárny súd vylúčiť v konaní sudskej také prvé, ktoré by nasvedčovali tomu, že došlo k prekročeniu rámca spáchania bežných priestupkov. JUDr. [redacted] sa ani pred nehodou ani po nej nedopustil ani len v náznoch kritického správania či už vo forme využitia svojho postavenia sudskej alebo arogantného či neslušného správania sa vo všeobecnosti. Sudca sa riadne podrobil všetkým ostatným úkonom (s výnimkou skúšok na prítomnosť alkoholu) spojených s vyšetrovaním príčin a následkov ním spôsobenej dopravnej nehody. Pri systematickom a logickom výklade § 115 a nasl. zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príslušiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (dalej len „Zákona o sudcoch“) zákon vymedzuje dva samostatné okruhy disciplinárnej zodpovednosti sudskej, a to za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitného predpisu. Oba druhy zodpovednosti existujú popri sebe úplne nezávisle, výnimocne zákon priznáva možnosť jednočinného súbehu v ustanovení § 117 ods. 5 pri priestupku, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia. Disciplinárny súd ustáli, že na to, aby určité konanie, ktoré napĺňa znaky skutkovej podstaty ktoréhoľvek priestupku, napĺňalo súčasne aj znaky ktoréhoľvek skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia sudskej, musia byť splnené podmienky určitého konania alebo správania sa sudskej, ktoré by splňali kritériá excesu zo správania sa bežného páchateľa, priestupcu alebo prekročenie určite zvýšených nárokov na správanie sa sudskej v bežnom občianskom živote. Pokial ide o odlišné objekty pri správnych a disciplinárnych deliktoch, bolo nevyhnutné vyhodnocovať, či a akým spôsobom sudskej JUDr. [redacted] narušil pri spáchani priestupkov vážnosť a dôstojnosť funkcie sudskej. Pri tomto hodnotení disciplinárny súd vyhodnocoval, či a akým spôsobom prekročil rámec správania sa bežného priestupcu. Takéto okolnosti však v prejednávanom prípade úplne absentujú. Skutočnosť, že daný prípad bol medializovaný, nie je možné klásiť za vinu sudskej JUDr. [redacted] a vyhodnotiť to ako príťažujúcu okolnosť, ktorá by mala zvyšovať stupeň nebezpečnosti konania, pretože medializáciu nespôsobil sudskej a rovnosť účastníkov zaručená Ústavou Slovenskej republiky by nebola zachovaná s prípadom, v ktorom k medializácii nedošlo. Skutočnosť, že disciplinárne stíhaný sudskej je zaradený na Špeciálny súd v Pezinku, nie je príťažujúcou okolnosťou, pretože všetci sudskej Slovenskej republiky bez ohľadu na ich zaradenie v sústave súdov majú pri prejednávaní ich disciplinárnych previnení zásadne rovnaké postavenie a výnimky sú možné len na základe zákona. Disciplinárny súd nevzal do úvahy ako dôvod, ktorý by mal zvyšovať nebezpečnosť konania sudskej to, že v jeho osobe sa jedná v prípade priestupkov v doprave o recidívnu, pričom sa riadil zákonným ustanovením § 134 ods. 1 Zákona o sudcoch a považoval všetky záznamy sudskej za spáchané priestupky za zahladené, a teda na sudskej hľadeli ako na bezúhonnú osobu. Preto disciplinárny súd uznal sudskej vinného zo spáchania viacčinného súbehu dvoch

priestupkov a uložil súdcovi pri zachovaní pravidla na ukladanie trestu za priestupok podľa § 12 ods. 2 Zákona o priestupkoch s poukazom na § 117 ods. 3 a ods. 4 Zákona o súdcoch maximálny trest, a to pokutu vo výške 15.000,- Sk a maximálny trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dva roky. Disciplinárny súd vzal pri tomto rozhodovaní do úvahy všetky okolnosti spáchaných priestupkov, prihliadol na osobu súdcu a vyhodnotil aj ponúkanú spoločenskú záruku zo strany súdcov Špeciálneho súdu v Pezinku, ktorú ale neprijal z dôvodu, že pre súdcu ju považoval za absolútne nadbytočnú.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ Súdnej rady Slovenskej republiky. Namietal predovšetkým právnu kvalifikáciu skutkových zistení a uložené disciplinárne opatrenie. Z hľadiska samotných skutkových zistení namietal iba formuláciu skutkovej vety napadnutého rozhodnutia, lebo táto vyvoláva dojem, akoby išlo o jeden skutok a nešlo ani nemohlo išť o jednočinný súbeh dvoch protispoločenských deliktov nesprávne posúdených ako dva priestupky. V skutočnosti išlo o dva samostatné skutky spáchané s istým, relativne dosť značným časovým odstupom. Prvým skutkom je konanie súdcu, ktorým spôsobil dopravnú nehodu, ktoré konanie bolo kvalifikované ako priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Po spáchaní tohto priestupku sa súdca dopustil ďalšieho skutku, pre spáchanie ktorého sa odvolateľ rozhodol podať návrh na disciplinárne konanie. Druhý skutok spočíva v tom, že súdca sa odmietol podrobiť vyšetreniu alkoholu v krvi, ktorý bol podľa názoru Súdnej rady Slovenskej republiky disciplinárnym súdom nesprávne posúdený len ako priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. f/ Zákona o priestupkoch. Toto konanie treba považovať za závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. b/ Zákona o súdcoch. Súdna rada trvá na tom, že aj v čase mimo výkonu súdcovskej funkcie sa má súdca správať tak, aby nenarušil vážnosť a dôstojnosť funkcie súdcu. Vážnosť a dôstojnosť funkcie súdcu je nepochybne narušená, ak sa sám súdca, ktorý má byť garantom presadzovania zákonnosti v spoločnosti správa tak, že sa úmyselne odmieta podrobiť zákonom a splniť tak povinnosť, na ktorú bol vyzvaný – na dychovú skúšku a na krvnú skúšku. Tým sa formálne napĺňa ustanovenie § 116 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdcoch v nadväznosti na § 30 ods. 1 tohto zákona a takéto porušenie povinnosti súdcu je treba považovať za závažné disciplinárne previnenie. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že súdca JUDr. [red] neboli po dopravnej nehode v tak zlom zdravotnom stave ako popisoval. Napokon jeho obhajobe disciplinárny súd neuveril, inak by ho nemohol uznať za vinného ani za priestupok, čo sa týka druhého skutku. Súdnej rade bolo z podkladov, ktoré mala k dispozícii pred podaním návrhu zrejmé, že súdca JUDr. [red] v čase príchodu policajného orgánu prešetrujúceho dopravnú nehodu, si bol plne vedomý porušenia dopravných predpisov, mal si byť plne vedomý aj dôsledkov spojených s tým, keď sa odmietne podrobiť dychovej či neskôr krvnej skúške na alkohol. Disciplinárny súd sám urobil záver o úmyselnom zavinení aj vo vzťahu k druhému skutku, ale mieru zavinenia tohto skutku a jeho následok nehodnotil z pohľadu podmienok naplnenia znakov závažného disciplinárneho previnenia. Záver disciplinárneho súdu, že súdca konal v priamom úmysle aj pokiaľ ide o druhý skutok, znamená vyššiu mieru jeho zavinenia. Konštatácia, že v konaní súdcu nedošlo k žiadnemu excesu, že sa choval slušne aj voči vyšetrujúcemu policajnému orgánu, že by k tomuto skutku mali pristúpiť ešte nejaké ďalšie okolnosti, je nepriliehavá. Také konanie, aké naznačuje disciplinárny súd predovšetkým voči vyšetrujúcemu orgánu ako verejnému činiteľovi by muselo byť posúdené ako ďalší

priestupok, ak by nešlo o trestný čin. Súdna rada zdôrazňuje, že sudca si bol vedomý dôsledkov, ktoré nastanú aj nastali z jeho odmietnutia podrobiť sa zákonnej povinnosti a tými dôsledkami bolo spochybnenie dôveryhodnosti a vážnosti postavenia sudskej jednotky, jednako samotného sudskej jednotky JUDr. [red] v postavení podpredsedu Špeciálneho súdu v Pezinku, ale aj dôveryhodnosti celého sudskej jednotky. Tieto dôsledky nastali tým, že sudca pri plnom vedomí spáchal to, čo sa mu v druhom skutku kladie za vinu. Ak sudca tvrdí, že žiadol alkohol pred jazdou nepožil, mal dostatok možnosti sám urobiť všetko pre to, aby sa vylúčila akákoľvek pochybnosť o opaku. To, že JUDr. [red] spáchal v minulosti skutok spojený s požívaním alkoholických nápojov ako vodič, z objektívnej reality vymazať nemožno a túto okolnosť treba hodnotiť z hľadiska posudzovania osoby sudskej jednotky, keď napriek tejto skutočnosti odmietol splniť zákonnú požiadavku a poskytnúť dôkaz o tom, že alkohol pred jazdou nepožíval. JUDr. [red] neunesol ľarchu zodpovednosti za to, čo spôsobil. Jeho zodpovednosť splniť si povinnosť a odstrániť čo i len tieň pochybnosti o tom, že nepožil pred jazdou alkoholické nápoje, bola o to väčšia, že tak konal v postavení podpredsedu Špeciálneho súdu v Pezinku. Preto navrhla odvolaniu vyhovieť, zrušiť napadnuté rozhodnutie vo výroku o vino a uloženom disciplinárnom opatrení a rozhodnúť tak, že sudskej jednotke JUDr. [red] je vinný v bode 1 z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. f/ a l/ Zákona o priestupkoch a v bode 2 zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. b/ zákona o sudskej jednotke a bude mu uložené disciplinárne opatrenie podľa úvahy disciplinárneho súdu buď podľa § 116 ods. 5 písm. a/, teda jeho preloženie na súd nižšieho stupňa alebo podľa § 116 ods. 5 písm. b/, teda zníženie funkčného platu v rozsahu navrhovanom Súdnou radou Slovenskej republiky, opatrenie spočívajúce v zákaze činnosti viest motorové vozidlo v navrhovanom rozsahu je opodstatnené.

Sudskej jednotke JUDr. [red] sa k odvolaniu Súdnej rady Slovenskej republiky písomne vyjadril. Pokiaľ ide o mieru zavinenia, Súdna rada Slovenskej republiky mu vytýka, že konal v priamom úmysle. Tento fakt z vykonaného dokazovania nemožno v žiadnom prípade konštatovať, pričom úmysel ako súčasť subjektívnej stránky skutkovej podstaty protiprávneho konania je súčasťou formy a nie miery zavinenia. Právna prax a teória uznávajú fakt, že termín „miera zavinenia“ sa týka skúmania intenzity účasti na skutku u jednotlivých spoluúčastníkov v prípade, že skutku sa dopustilo viac osôb. Poukázal na inštitút zahľadenia odsúdenia, ktorý skutku sa dopustilo viac osôb. Poukázal na inštitút zahľadenia odsúdenia, ktorý vytvára zákonom predpísanú a nespochybniateľnú fikciu bezúhonnosti a nemožno súhlasiť s názorom vysloveným v odvolaní, že priestupok z minulosti nemožno z objektívnej reality vymazať a treba to hodnotiť z hľadiska posudzovania osoby sudskej jednotky. Oba skutky, u ktorých nastalo zahľadenie postihu, nesmú byť ani predmetom sudskej jednotky. Oba skutky, u ktorých nastalo zahľadenie postihu, nesmú byť ani predmetom sudskej jednotky. Touto okolnosťou sa prvostupňový sudskej podrobne zaoberal, zaujal jasné stanovisko a nepripustil porušenie zásady fikcie bezúhonnosti, preto navrhol odvolanie Súdnej rady Slovenskej republiky v celom rozsahu zamietnuť.

Navrhovatelia podpredsedu vlády a minister spravodlivosti Slovenskej republiky a predsedu Špeciálneho súdu v Pezinku sa k odvolaniu Súdnej rady Slovenskej republiky písomne nevyjadrili.

Najvyšší sudskej jednotky Slovenskej republiky ako odvolaci disciplinárny sudskej zistil, že odvolanie podali účastníci tohto konania v zákonom stanovenej lehote, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré jeho

vydaniu predchádzalo (§ 131 ods. 3 Zákona o sudcoch) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Sudca je predstaviteľ súdnej moci, je osobou, ktorá je v súvislosti s rozhodovacou činnosťou často sledovaná verejnosťou a jeho rozhodovacia činnosť a právne závery môžu byť i predmetom verejnej polemiky či kritiky. Sudca pri svojej práci hodnotí nielen zákonnosť ale i morálnosť postupu účastníkov súdneho konania, a preto by sám svojím konaním nemal zadať priestor pre kritiku či spochybňovanie jeho osoby, morálnosti jeho konania a vystupovania nielen pri výkone jeho funkcie, ale i na verejnosti a v súkromnom živote. Sudca je povinný svojím konaním i správaním dbať o svoju dôveryhodnosť a vyhýbať sa všetkému, čo by mohlo spochybniť jeho osobu, jeho bezúhonnosť, dôveryhodnosť a morálku. Zákon ukladá súdcovi v občianskom živote, pri výkone funkcie súdcu, aj po jeho skončení zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie súdcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov (§ 30 ods. 1 zákona). Sudca je v disciplinárnom konaní podľa Zákona o sudcoch disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitného predpisu, alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov.

Disciplinárne previnenie, závažné disciplinárne previnenie a závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou súdcu je charakterizované v ustanovení § 116 ods. 1 – ods. 3 Zákona o sudcoch.

Z povahy disciplinárneho previnenia pritom vyplýva, že ide o protispoločenský delikt nižzej závažnosti než je trestný čin, jeho skutková podstata vyjadruje nároky na osobu súdcu v profesionálnom a súkromnom živote, a preto charakterizuje disciplinárnu zodpovednosť súdcu už vtedy, ak by iný páchateľ k zodpovednosti ani nebol povolaný. Pri výklade pojmov skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia je potrebné aplikovať pravidlá výkladu trestnoprávnej normy (jazykový, logický, systematický, historický, doslovny, extenzívny, reštiktívny a nasl.). Pojmy disciplinárneho previnenia zákonodarca bližšie nedefinuje. Preto si ho disciplinárny súd musí objasniť v rámci svojej rozhodovacej právomoci sám za pomocí pravidel výkladu.

Disciplinárne previnenie podľa § 116 Zákona o sudcoch je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností súdcu ako aj správanie, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti súdcu pri rozhodovaní, o nezaujatosti súdcu voči účastníkom konania a o úsili ukončiť súdne konanie spravodivo a bez zbytočných prieťahov. Závažným disciplinárnym previnením je predchádzajúce konanie uvedené v ods. 1, ak vzhladom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné pritiažujúce okolnosti, je jeho škodlivosť zvýšená.

Skutková podstata závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. b/ zákona si vyžaduje pre možnosť konštatácie, že súdca sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia zabezpečenie spoľahlivých skutkových podkladov zabezpečujúcich dostatočne presvedčivý obraz o spôsobe konania súdcu, okolnostiach spáchaného skutku a všetkých skutočnostiach podieľajúcich sa na danom konaní. I po zabezpečení všetkých relevantných skutkových okolnostiach nie

vždy budú tieto postačovať pre konečné rozhodnutie vo veci, pretože súd nedisponuje odbornými vedomosťami napríklad z odboru medicíny a v takom prípade je potrebné pre spôsoblivé závery využiť odborné vedomosti znalca, ktorý zistené skutkové podklady odborne zhodnotí. Náležité zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie súdu predpokladá zisťovanie spôsobu konania a miery zavinenia. Smeruje to k pravdivému zisteniu skutkového stavu, t.j. k tomu, čo a ako sa konkrétnie stalo, kto ako sa na inkriminovanej udalosti podieľal. Význam tejto požiadavky je nespochybniateľný.

Disciplinárny súd je oprávnený uznať disciplinárne stíhaného sudcu za vinného len z takého disciplinárneho previnenia alebo závažného disciplinárneho zavinenia či priestupku, ktoré naplnilo pojmové znaky uvedené v zákone. Nie je oprávnený posudzovať každé procesné, hmotnoprávne či iné pochybenie sudcu pri konaní a rozhodovaní vo veciach, prípadne i mimo pôsobnosti funkcie sudcu. Disciplinárny súd v zmysle Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 4. marca 2002 sp. zn. PL. ÚS 7/02 nie je súčasťou všeobecného súdnictva a jeho poslaním v rámci disciplinárneho konania je pôsobiť na súdcovský zbor najmä výchovne, niekedy až represívne za účelom plnenia si povinností uložených zákonom. Disciplinárny súd k tomu nepristúpi pri každom porušení povinnosti súdcu, ale až potom, ako porušenie povinnosti súdcu dosiahlo istú intenzitu a obsahovo – materiálne naplnilo pojmové znaky disciplinárneho previnenia.

Úlohou disciplinárneho súdu je nielen zistiť rozhodné skutkové okolnosti a urobiť záver o tom, či tieto okolnosti napĺňajú formálne znaky disciplinárneho previnenia, ale disciplinárny súd sa musí vysporiadať aj s otázkou, či je daná aj určitá materiálna podmienka disciplinárneho previnenia, teda je potrebné prihliadnuť k okolnostiam, ktoré charakterizujú spáchaný skutok, mieru zavinenia, okolnosti prípadu, či osobu disciplinárne stíhaného súdcu a majú tak podstatný význam pre zistenie, či formálne porušenie povinnosti súdcu možno označiť za disciplinárne previnenie, závažné disciplinárne previnenie, príp. či ide o porušenie povinnosti, ktoré nedosahuje stupeň disciplinárneho previnenia.

Odvolací disciplinárny súd považoval v danom prípade odvolanie navrhovateľa za dôvodné a práve preto prvostupňové rozhodnutie zrušil. Zrušil ho predovšetkým z toho dôvodu, že výsledky doterajšieho dokazovania nedávajú dostatočný podklad pre záver, že aplikácia právnych predpisov uskutočnená súdom prvého stupňa je náležitá a v súlade so zákonom.

Z obsahu spisového materiálu nepochybne vyplýva, že súdca JUDr. [REDACTED] dňa 15.07.2005 pri ceste do miesta svojho bydliska spôsobil dopravnú nehodu, pretože nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu motorového vozidla, jeho pozornosť sa odpútala na mobilný telefón, preto narazil prednou časťou svojho motorového vozidla do pred ním idúceho motorového vozidla a došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na majetku, a to ako škoda na vozidle súdcu, tak i škoda na vozidle, do ktorého narazil. Vodič druhého motorového vozidla AVIE A31 neutrpel pri dopravnej nehode žiadne zranenia, ubliženie na zdraví, dôsledky na zdraví niesol len súdca JUDr. [REDACTED]. Mal úraz hlavy, závraty, pocit tupej hlavy, pri objektívnom neurologickom náleze bola prítomná reflexologická prevaha na ľavostranných končatinách a instabilita. Neurologička hodnotila stav ako prekonaný otrsas mozgu.

Jednou zo základných povinností každého účastníka cestnej premávky je správať sa disciplinovane a ohľaduplne, aby neohrozil bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky (§ 3 ods. 1 písm. a/ pravidiel cestnej premávky). Bezpečnosť cestnej premávky vyžaduje striktné dodržiavanie dopravných predpisov, vrátane povinnosti dbať na dopravné značky (§ 3 ods. 1 písm. b/ pravidiel cestnej premávky) a neohrozenie plynulosť cestnej premávky. Podľa § 3 ods. 2 písm. a/ zákona č. 315/1996 Z.z., vety za bodkočiarkou – účastník cestnej premávky je povinný prispôsobiť svoje správanie aj situácii v cestnej premávke. Táto situácia sa predstavuje ako skutočnosť, že v cestnej premávke ide o nepretržitý pohyb jej účastníkov a v dôsledku toho o neustále zmeny situácie. Každý účastník premávky na ceste je povinný túto situáciu sledovať vo svojom okoli a prispôsobiť jej svoje správanie sa. U vodiča ide spravidla o voľbu primeranej rýchlosťi, zmenu smeru jazdy a pod. V danom prípade potom možno považovať za nepochybne, že spôsobením dopravnej nehody sudca porušil povinnosť podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 315/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov o premávke na pozemných komunikáciách a tým sa dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosť cestnej premávky, a teda porušením povinnosti vodiča porušil všeobecne záväzný predpis o bezpečnosti a plynulosť cestnej premávky a tým spôsobil dopravnú nehodu. V súvislosti s týmto priestupkom je potrebné vziať do úvahy, že disciplinárne stíhaný sudca po dopravnej nehode spolupracoval s policajným orgánom, spôsobenie dopravnej nehody v plnom rozsahu priznal a očutoval a tieto okolnosti majú svoj význam z hľadiska posúdenia primeranosti trestu za tento skutok.

Čo sa týka druhého skutku, po zrážke pri vyšetrovaní príčin dopravnej nehody sa disciplinárne stíhaný sudca odmietol podrobiť skúške na alkohol v krvi. Bezprostredne po dopravnej nehode bol policajným orgánom vyzvaný na to, aby sa podrobil dychovej skúške. Z vyjadrenia ppor. [REDACTED] príslušníka policajného zboru vyplýva, že sudca sa dychovej skúške nepodrobil s poukazom na to, že je mu nevoľno (je mu špatne). Svedok ppor. [REDACTED] sudcu po niekoľkých minútach opäť vyzval, aby sa podrobil dychovej skúške, sudca sa však opäť stážoval na svoj zdravotný stav – nemôže sa nadýchnuť a má bolesti. Preto sa dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu sudca bezprostredne po dopravnej nehode nepodrobil. Dopravná nehoda sa stala vo večerných hodinách v čase o 19.35 hod., pričom zápisnica o podaní vysvetlenia bola policajným orgánom s disciplinárne stíhaným sudcom spísaná o 22.25 hod., kedy bol disciplinárne stíhaný sudca konfrontovaný so skutočnosťou, že sa odmietol podrobiť dychovej skúške. Z lekárskej správy MUDr. [REDACTED] zo dňa 15.07.2005 vyplýva, že sudca JUDr. [REDACTED] odmietol aj odobratie krvi na alkohol. Ani pri svojom výsluchu pred policajným orgánom disciplinárne stíhaný sudca nezmenil svoje rozhodnutie a skúške na alkohol v krvi sa nepodrobil.

Sudca JUDr. [REDACTED] trval na tom, že na okolnosti pred a po dopravnej nehode si nepamätá, poukázal na svoj zdravotný stav a zistenia lekárov. Odvolateľ Súdna rada Slovenskej republiky i v odvolacom konaní poukázal na to, že práve druhý skutok je hlavným dôvodom, prečo sa rozhodol podať návrh na disciplinárne konanie. Skutok spočívajúci v tom, že sudca sa vedome odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie alkoholu v krvi považuje za závažné disciplinárne previnenie. Sudca porušil povinnosti vodiča i povinnosti sudcu rešpektovať zákon a tým sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia.

Zavinením sa rozumie vnútorný psychický stav páchateľa k skutočnostiam tvoriacim trestný čin alebo iný protiprávny spoločenský delikt, ktorý tvorí objektívnu zložku subjektívnej stránky konania páchateľa. Zavinenie je vybudované na zložke vedomostnej a vôlevej. Obe zložky zavinenia tvoria objekt a objektívnu stránku protispoločenského konania (chránený záujem, zavinenie, konanie a následok). Zavinenie vo forme úmyslu je vybudované na zložkách vedomostnej aj vôlevej. Pri priamom úmysle páchateľ chce spôsobiť porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu, čo je chápane ako najvyšší prejav vôle. Pri nepriamom úmysle delikvent nechce spôsobiť uvedený následok, je však uzrozumený s tým, že k porušeniu alebo ohrozeniu práva dôjde.

V danom pripade je dôležité posúdenie vôlevej zložky u sudsu pri spáchaní tohto skutku, t.j., ako sa jeho vôle v danom pripade po prekonaní dopravnej nehody v stave po otrase mozgu prejavila, aké boli vôleve a rozpoznávacie schopnosti sudsu po dopravnej nehode s prihliadnutím na jeho zdravotný stav, či vedel svoje konanie ovládať a nebezpečnosť svojho konania rozpoznať.

Z obsahu spisu pritom vyplýva, že bezprostredne po dopravnej nehode si sudsca na okolnosti dopravnej nehody bližšie nepamätal, doporučenú hospitalizáciu odmietol a jeho zdravotný stav bol hodnotený ako otras mozgu. U pacientov po otrase mozgu je prítomná amnézia – strata pamäti, a to na obdobie buď pred úrazom alebo častejšie po úraze, ktoré býva obyčajne dlhšie ako je porucha vedomia. Zriedka vznikajú i rôzne „psychotické stavy“, keď sa pacient po úraze javí ako zdravý, hovorí s okolím, na tieto skutočnosti si však nepamäta. Sudca JUDr. [REDACTED]

[REDACTED] kvôli pretrvávajúcim problémom navštívil psychiatra MUDr. [REDACTED] ktorý v lekárskej správe zo dňa 02.08.2005 konštatoval, že sudsca sa dostavil na vyšetrenie v súvislosti s následkami dopravnej nehody zo dňa 15.07.2005. Sudca uviedol, že počas cesty sa zastavil v motoreste, kde vypil jedno nealkoholické pivo, to, či tankoval či netankoval benzín, si už ale nepamätal. Z lekárskych zistení i samotného psychiatrického vyšetrenia svedok zistil poruchy pamäte, a to jednak v konaní pred vlastnou dopravnou nehodou a aj po dopravnej nehode. Vyslovil záver, že zdravotný stav, v akom sa sudsca v čase dopravnej nehody nachádzal, má vplyv na zložku psychiky ovládaciu a rozpoznávaciu. V konaní sudsca bol zistený i stav stresu.

Ustanovenie § 22 ods. 1 písm. f/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov ukladá vodičovi motorového vozidla povinnosť podrobniť sa vyšetreniu na zistenie alkoholu, čo sa vykonáva dychovou skúškou alebo odberom a vyšetrením krvi či iného biologického materiálu. Povinnosť vodiča podrobniť sa týmto vyšetreniam je stanovená zákonom, ide o neopakovateľný úkon, ktorý je vodič povinný strpieť, ktorý sa nedá následne nahradniť niečim iným a odmietnutie skúšok na prítomnosť alkoholu v krvi spochybňuje tvrdenie, že vodič alkohol nepožil, pretože sa nepodrobí vyšetreniu, ktorým by sa preukázalo, že alkohol nepožil. Konaním, ktorým sa odmietne vodič podrobniť skúškom na prítomnosť alkoholu v krvi sa snaží zabrániť pozitívному zisteniu, že alkohol požil a tak vodič odmietne vykonať dôkaz, ktorým by mohol svoje tvrdenie preukázať, preto je potrebné mať za to, že je preukázaný opak, totiž to, že alkohol požil.

Sudsca JUDr. [REDACTED] bol po dopravnej nehode povinný preukázať, že alkohol pred dopravnou nehodou nepožil. Mohol to preukázať ako dychovou

skúškou, tak krvnou skúškou na zistenie alkoholu v krvi. Sudca oba tieto dôkazy odmietol vykonať, odmietol sa im podrobit, odmietol strpieť výkon činnosti príslušníka policajného zboru či lekára na zabezpečenie tohto dôkazu. Ako každý iný vodič je preto posudzovaný ako priestupca, ktorý v zmysle § 22 ods. 1 písm. f) citovaného zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch tento priestupok spáchal. Okrem toho, že JUDr. [redakcia] bol v danej situácii vodičom motorového vozidla, v jeho osobe ide o sudcu i podpredsedu súdu. Pritom podľa § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. sudca musí v občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení vystupovať tak, aby nedošlo k narušeniu vážnosti a dôstojnosti funkcie sudcu alebo k ohrozeniu dôvery v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Pokiaľ by sa sudca úmyselne a vedome vyhol vykonaniu dychovej skúšky či krvnej skúšky na zistenie prítomnosti alkoholu v krvi, je namieste zvážiť, prečo tomu tak bolo a aké dôsledky toto jeho konanie znamenalo a aký rozsah zodpovednosti má sudca v tejto súvislosti niesť. Na to, aby bolo nepochybne preukázané, že takéto konanie sudca spáchal vedome, úmyselne, príp. neúmyselne, t.j. s úmyslom vyhnúť sa nepriaznivému zisteniu, že požil alkohol, je potrebné doterajšie dokazovanie doplniť. Súd nedisponuje odbornými znalosťami, ktoré by mu umožnili zodpovedať na otázku, v akom zdravotnom stave sa nachádzal sudca po dopravnej nehode. Pre toto konanie sa javí byť dôležitý okamžitý zdravotný a psychický stav sudcu bezprostredne pred dopravnou nehodou, resp. po nej. Lekárskymi správami je preukázaný otrsas mozgu sudcu a s tým súvisiaca amnézia – strata pamäti pred dopravnou, resp. bezprostredne po dopravnej nehode. Je potrebné mať preukázané, či sudca bol schopný po dopravnej nehode ovládať svoje konanie, či bol schopný svoje konanie korigovať, či vzniknutú situáciu vedel rozpoznať, zorientovať sa v nej a či odmietnutie vykonania skúšok na prítomnosť alkoholu v dchu či v krvi boli výsledkom otrasu mozgu, t.j. zdravotnému stavu, ktorý bol odôvodnený úrazom hlavy po dopravnej nehode, psychického rozpoloženia, v ktorom sa sudca bezprostredne po dopravnej nehode nachádzal alebo vzhľadom na stratu pamäte a psychický stav, v ktorom sa sudca po nehode nachádzal, neboli schopní rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania a svoje konanie ovládať.

Ak sú dve možnosti skutkového dej a dané možnosti je potrebné posúdiť aj z odborného hľadiska, na ktoré odborné závery nemá súd odborné vedomosti, zabezpečí si ich výklad znaleckým dokazovaním. Znalec v znaleckom posudku zaujme stanovisko a urobí záver k obom týmto alternatívam. Je však nezastupiteľnou úlohou súdu, aby sám, na základe vlastného vyhodnotenia dokazovania v intenciach zákona zistil, ktorá z alternatív je v súlade s vykonaným dokazovaním, a tak ustálil skutkový stav. Priať len jednu z alternatív dvoch možných spôsobov priebehu skutku možno iba vtedy, ak je tento skutkový dej vykonaný dokazovaním jednoznačne a nepochybne preukázaný, kým druhá alternatíva skutkového dej vo vykonanom dokazovaní, hoci bolo realizované v potrebnom rozsahu, nemá oporu. Ak však pretrvávajú pochybnosti aj po vyčerpaní všetkých potrebných a dostupných možností dokazovania o priebehu skutku, uplatní sa pravidlo „in dubio pro reo“.

Za daných okolností potom bolo potrebné skonštatovať, že skutkové zistenia, ktoré boli podkladom vyvodenia zodpovednosti disciplinárne stíhaného sudcu za jeho nepodrobenie sa skúškam na zistenie prítomnosti alkoholu v dchu, resp. v krvi, bol prvostupňovým disciplinárnym súdom prijatý predčasne bez toho, aby bol zistený zdravotný stav sudcu bezprostredne po dopravnej nehode, najmä so zameraním

na jeho vedomie, na to, či mal úmysel vyhnúť sa týmto skúškam, čo by v nepochybnej miere malo dopad na závažnosť takéhoto konania súdca, nie je možné vo veci prijať konečné rozhodnutie.

Preto bolo toto rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvołanie.

V Bratislave dňa 30. apríla 2007

**JUDr. Peter P r i e h o d a, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

